2626 - Evvâbin namazı

Soru

Sizden Evvâbin namazının kılınış şeklini açıklamanızı ve bu namazın dînde var olduğunu ispatlayan delili göstermenizi ricâ ediyorum.Zirâ ben, bu namaz ile ilgili hadisi belirtemiyorum.
Allah Teâlâ sizi en güzel bir şekilde mükâfatlandırsın.

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Evvâbin namazı; güneşin yükselmesinden sonra başlayan, öğle namazına yakın bir zamana kadar devam eden, iki veya dört veya altı veyahut da sekiz rekât olarak kılınan Duhâ (kuşluk) namazıdır.

Evvâbin namazını, güneşin iyice ısındığı vakte kadar ertelemek daha fazîletlidir.

Bunun delili şu hadistir:

Zeyd b. Erkam'dan -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre o şöyle demiştir:

[خَرَجَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَى أَهْلِ قُبَاءَ وَهُمْ يُصَلُّونَ فَقَالَ: صَلاَةُ الأَوَّابِينَ إِذَا رَمِضَتِ الْفِصَالُ.] رواه مسلم

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-Kubâ halkının yanlarına çıkıp vardığında onlar namaz kılıyorlardı. Bunun üzerine şöyle buyurdu:

-Evvâbin namazı, sıcaktan deve yavrularının ayaklarının (kumların güneş ışınlarıyla ısınmasından dolayı deve yavrularının toynaklarının) yandığı zamandır." (Müslim; hadis no: 1238)

Zeyd b. Erkam'dan -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunan başka bir rivâyette o şöyle demiştir:

[أَنَّ نَبِيَّ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَتَى عَلَى مَسْجِدِ قُبَاءَ أَوْ دَخَلَ مَسْجِدَ قُبَاءَ بَعْدَمَا أَشْرَقَتِ الشَّمْسُ، فَإِذَا هُمْ يُصَلُّونَ، فَقَالَ: إِنَّ صَلَاةَ الأَوَّابِينَ كَانُوا يُصَلُّونَهَا إِذَا رَمِضَتِ الْفِصَالُ.] رواه أحمد

"Allah'ın peygamberi -sallallahu aleyhi ve sellem- güneş doğduktan sonra Kubâ mescidine geldiğinde veya Kubâ mescidine girdiğinde (Kubâ halkı) namaz (kuşluk namazı) kılıyorlardı. Bunun üzerine şöyle buyurdu:

-Şüphesiz ki Evvâbin namazını, (Allah'a itaat eden ve ona dönenler) sıcaktan deve yavrularının ayaklarının (toynaklarının) yandığı zamandır." (Ahmed)

el-Kâsim eş-Şeybânî'den rivâyet ettiğine göre o şöyle demiştir

أَنَّ زَيْدَ بْنَ أَرْقَمَ رَأَى قَوْمًا يُصَلُّونَ مِنَ الضُّحَى فَقَالَ: أَمَا لَقَدْ عَلِمُوا أَنَّ الصَّلاَةَ فِي غَيْرِ هَذِهِ السَّاعَةِ أَفْضَلُ؟ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: صَلاَةُ الأَوَّابِينَ حِينَ تَرْمَضُ الْفِصَالُ. [رواه مسلم]

"Zeyd b. Erkam -Allah ondan râzı olsun-, bir topluluğu duhâ (kuşluk) vaktinde namaz kılarlarken görünce şöyle dedi:

- Onlar, namazın (Evvâbin namazının) bu saatin dışındaki vakitte daha fazîletli olduğunu bilmiyorlar mı?

Oysa Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

- Evvâbin namazını, sıcaktan deve yavrularının ayaklarının (toynaklarının) yandığı zamandır." (Müslim; hadis no: 1237)

İmam Nevevî -Allah ona rahmet etsin- hadisin şerh ederken şöyle demiştir:

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'in: 'Evvâbin namazını, sıcaktan deve yavrularının ayaklarının (toynaklarının) yandığı zamandır.'

Hadiste geçen "Ramdâ'" kelimesi; harareti güneş ışınlarıyla şiddetlenen kum demektir. Yani deve yavrularının toynaklarının kumun hararetinin şiddetinden yanmaya başladığı andır.

"Evvâb" kelimesi; itaat eden demektir. Allah'a itaate dönen anlamında olduğunu söyleyen de olmuştur.

Namazın bu vakitte fazîletli olması: Güneşin doğuşundan zevâl vaktine kadar olan süre içerisinde kılmak câiz olmakla birlikte bu vakitte (deve yavrularının toynaklarının kumun hararetinin şiddetinden yanmaya başladığı anda) olması, Duhâ namazı için en fazîletli vakittir." (Nevevî; "Sahih-i Müslim Şerhi")

Allah Teâlâ en iyi bilendir.